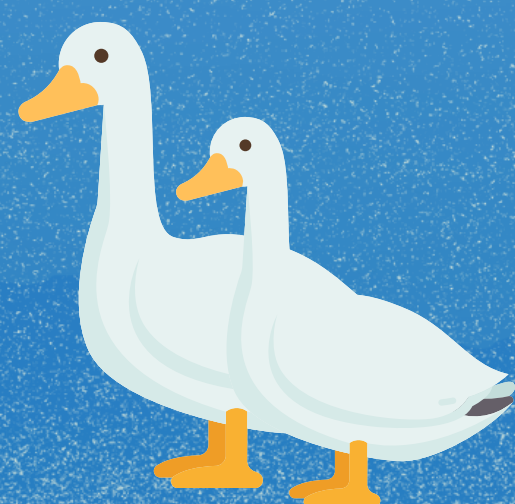

วารสารสิทธิธรรม SITTHAT JOURNAL

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม, 2566)
Vol.1 No.2 (October-December, 2023)

ISSN 3057-1057 (Online)

093 5602069
098 5865276

sitthat.journal@gmail.com

<https://so19.tci-thaijo.org/index.php/SITT/>

เลขที่ 1/4 ซอย 44 ถนนรณชัยชาญยุทธ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

วารสารสิทธิธรรม ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2566)

ISSN 3057-1057 (Online)

กองบรรณาธิการ

- ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร บุญมี

: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- บรรณาธิการ

ดร.บุญเพ็ง สิทธิวงษา

: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

ศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เจริญสิทธิประเสริฐ

: มหาวิทยาลัยชินวัตร

รองศาสตราจารย์ ดร.พิสิฐ โอ่งเจริญ

: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ราเชนทร์ นพณัฐวงศ์กร

: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเหลือ บุปผามาลา

: วิทยาลัยพิษณุพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช

: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุเทน วัชรชินโรส

: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

- ผู้จัดการวารสาร

ดร.อาทิตย์ แสงแฉก

เกี่ยวกับวารสารสิทธิธรรม

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์ : วารสารสิทธิธรรม (SITTHAT JOURNAL) มีนโยบายรับตีพิมพ์บทความด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ พระพุทธศาสนา ปรัชญา มนุษยศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศีลศาสตร์ และสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์

กระบวนการพิจารณาบทความ : บทความที่เผยแพร่จะต้องผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่ทราบข้อมูลของผู้ส่งบทความ

ประเภทของบทความ :

1. บทความวิจัย
2. บทความวิชาการ
3. บทวิจารณ์หนังสือ

ภาษาที่รับตีพิมพ์ : ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

กำหนดการออกเผยแพร่วารสาร :

วารสารกำหนดวงรอบการเผยแพร่ 4 ฉบับต่อปี ดังนี้

ฉบับที่ 1 มกราคม – มีนาคม, ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน, ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม

การติดต่อประสานงานและส่งบทความเผยแพร่ :

1. สอบถามรายละเอียดเบื้องต้น เช่น รอบการเผยแพร่ หนังสือตอบรับการตีพิมพ์ เป็นต้น

โทร. 093 5602069, 098 5865276

2. คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
3. เทมเพลตบทความวิจัย
4. เทมเพลตบทความวิชาการ
5. เทมเพลตบทวิจารณ์หนังสือ
6. ลงทะเบียนวารสาร และส่งบทความในวารสาร
7. แบบขอส่งบทความตีพิมพ์
8. ลงทะเบียนส่งบทความ
9. สแกนไลน์ กลุ่มวารสารสิทธิธรรม เพื่อการติดต่อประสานงานเผยแพร่บทความ

บทบรรณาธิการ

วารสารสิทธิธรรม (SITTHAT JOURNAL) เป็นวารสารด้านสังคมศาสตร์ เปิดรับบทความวิชาการ บทความวิจัย รวมทั้งบทวิจารณ์หนังสือ เปิดรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความด้าน รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ พระพุทธศาสนา ปรัชญา มนุษยศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศีลภาสาตร์ และสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ กำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ โดยบทความที่ส่งมาตีพิมพ์เผยแพร่กับวารสารจะได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน วารสารฉบับนี้เป็นวารสารปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม-ธันวาคม 2566) เป็นฉบับที่สอง ของปี 2566 ตีพิมพ์บทความทั้งสิ้นจำนวน 5 บทความ จำแนกเป็นบทความวิชาการ 1 เรื่อง และบทความวิจัย 4 เรื่อง

วารสารขออนุโมทนาและขอบคุณผู้เขียนทุกท่านที่ส่งบทความมาตีพิมพ์เผยแพร่กับทางวารสาร ตลอดถึงเครือข่ายด้านวิชาการ โดยเฉพาะสายการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อนุเคราะห์ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนบทความและวารสารด้วยดีเสมอมา วารสารรู้สึกเป็นเกียรติและมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการได้พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการของผู้เผยแพร่บทความ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างยิ่งที่จะปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบทความให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ขออนุโมทนาและขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ดร.บุญเพ็ง สิทธิวงษา

บรรณาธิการวารสาร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทความวิชาการ	
แนวทางพระพุทธศาสนาแนวทางการสร้างสันติภาพโลก อภิวัดน์ รุ่งเกรียงสิทธิ์	59-63
บทความวิจัย	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร สุระชัย ชูคง	64-75
การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้ออำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อนุสรณ์ บุสดี	76-87
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ชัยยันต์ คุณรักษ์	88-100
การใช้หลักทวารวาสธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ บุญช่วย กิตติวิญญกุล	101-115

แนวทางพระพุทธศาสนาแนวทางการสร้างสันติภาพโลก BUDDHIST GUIDELINES, GUIDELINES FOR CREATING PEACE OF WORD

อภิวัฒน์ รุ่งเกรียงสิทธิ์

Apiwat Rungkriangsit

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University

E-mail: pingkhonkaen@gmail.com

วันที่รับบทความ: 1 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 25 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 27 ตุลาคม 2566

Received: October 1, 2023; Revised: October 25, 2023; Accepted: October 27, 2023

บทคัดย่อ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งสันติ พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้นำในการสร้างสันติภาพ ทั้งภายนอกและภายในทรงเพียรพยายามออกจาริกเทศนาและฝึกสอนคนให้สร้างสันติภายในจิตใจ เพราะเมื่อคนมีสันติภายใน นอกจากตนเองจะมีความสุขเองแล้ว ก็จะไม่เป็นผู้รุกรานเบียดเบียนก่อให้เกิดความขัดแย้งและสงคราม ภายนอก แต่จะเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แผ่ขยายออกไป และทรงแนะนำให้คนรักษาสันติภายนอก ด้วยการปฏิบัติถูกต้องในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดี ไม่เบียดเบียนกัน แต่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่ทรงส่งเสริมสงครามไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ ในทางพระวินัย ได้ทรงบัญญัติไม่ให้พระภิกษุเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสงคราม แม้แต่จะไปดูกระบวนทัพที่เขายกไปเพื่อจะทำสงครามกันก็ไม่ได้ สิ่งที่พระภิกษุจะยุ่งเกี่ยวได้ก็คือ การกระทำในทางสันติที่จะเจริญงอกงามในสันติสุข

คำสำคัญ: แนวทางพระพุทธศาสนา, การสร้างสันติภาพ, โลก

Abstract

Buddhism is a religion of peace. The Buddha is a leader in creating peace. Both externally and internally, His Majesty was diligent in preaching and training people to create inner peace. Because when people have inner peace, besides themselves they will also be happy. They will not be invaders and cause external conflicts and wars. but will be the one

who strengthens and spreads peace and advised people to maintain peace outside By practicing correctly in living together have a good relationship Don't disturb each other. But helping each other He does not promote war in any form in the discipline. He decreed that monks should not be involved in war. I couldn't even go and see the formation of the troops that they had sent to wage war. What the monks can interfere with is Peaceful actions that will flourish in peace.

Keywords: Buddhism guidelines, peacebuilding, world

บทนำ

สภาพปัญหาในสังคมไทยมีความขัดแย้ง มากมายที่เกิดขึ้นกับบุคคล 2 คนหรือมากกว่า และแสดงพฤติกรรมเปิดเผยออกมาอย่างแตกต่างกัน สถานการณ์เหล่านั้นซึ่งทำให้ความขัดแย้งกันเองและอยากเอาชนะฝ่ายตรงข้ามหรือทำให้ตรงข้ามไม่พอใจ สูญเสียหรือถูกกดดันจากตนเองหรือจากกลุ่มที่เหนือกว่าหรือเอาเปรียบอีกฝ่ายหนึ่ง และทำสถานการณ์เกิดความตึงเครียดเพราะไม่เห็นด้วยหรือไม่ยินยอม และอาจมีการทำให้เกิดความรุนแรง ต่ออีกฝ่ายและนำไปสู่ความรุนแรงพยายาบาดหรือความอาฆาตหรือบ้างเหตุนำไปสู่อาชญากรรมหรือฆาตกรรมมักเกิดในสังคมคมปัจจุบันและส่งผลกระทบต่อสันติสุขสังคมไม่ว่าสังคมใดก็ตามก็มีความขัดแย้งความและการบูลลี่คนอื่น เป็นการทำให้สังคมดูแย่ลงและเป็นสิ่งที่เลวร้ายต่อสังคม และมีคำวิภาควิจารทางสังคมออนไลน์สื่ออื่นๆ เป็นผลดีผลเสียต่อผู้กระทำและโดนกระทำ (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), (2540)

สันติภาพคือ สภาวะแห่งความเยียบหรือการไม่ได้เถียงกันอย่างรุนแรง สันติภาพคือการยุติแห่งความขัดแย้งหรือการใช้เหตุผลพูดคุยอย่างสุภาพ สันติภาพสามารถนำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ของผู้คนที่มีความเคารพกัน ทำให้เกิดความสงบไม่เกิดรุนแรงหรือทำร้ายซึ่งกันและกันเกิดความผาสุก และเครพเหตุและผลของผู้อื่นและให้ความสุขในสังคมอย่างมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าการนิยามความหมายของสันติภาพจากตัวอย่างทั้งสองนั้นเป็นการนิยามความหมายของสันติภาพหรือ peace ในระดับภายนอกสถานการณ์ของสังคมหรือโลกซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกตัวเราและเป็นปรากฏการณ์ที่เราสามารถมองเห็นหรือรับรู้ได้ แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งถึงความหมายของคำว่าสันติภาพ) โดยเฉพาะเมืองฝรั่งเขาพูดถึงคำว่า สันติภาพเขามองไปที่สภาพที่คนไม่รบกัน คือ ไม่มีสงคราม แต่ถ้ามองให้ลึกซึ้งลงไป สันติภาพไม่ใช่แค่นั้น และเมื่อพัฒนาคนด้วยการศึกษาที่ถูกต้องแล้ว จะเกิดสันติภายในตนเองแล้วก็สร้างสันติให้เกิดขึ้นในโลกเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มจากภายในตัวมนุษย์ก่อนแล้วจึงขยายออกไปสู่ในระดับโลก (พระนราศักดิ์ วรธมโม (ธรรมศรีใจ), 2553)

ความสำคัญของบทความนี้ เพื่อให้รู้สันติหรือการระงับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเพื่อระงับเหตุอันรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมระงับเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้น วัตถุประสงค์ของบทความวิชาการนี้คือ การสร้างสันติภาพตามแนวพระพุทธศาสนา และทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะเป็สังคมระดับใดก็ตามตั้งแต่สองคนขึ้นไปจนถึงระดับโลก ด้วยเหตุนี้การที่สังคมใดสังคมหนึ่งจะมีความสงบสุขขึ้นก็ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการเป็นตัวกำหนดเช่นวิถีประชา จาริต ประเพณี และกฎหมาย แต่สิ่งเหล่านี้ถือเป็นเพียงแนวทางหรือ

กติกาก็จะทำให้สังคมมีสันติภาพได้ในระดับหนึ่ง และจากความหมายของสันติภาพในมุมมองของพระพุทธศาสนานั้นชี้ให้เห็นว่าสันติภาพต้องเริ่มจากจิตใจของตนเอง

เนื้อหา

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต ราชบัณฑิต, 2554 ได้กล่าวคำว่า สันติหรือสันติภาพ หมายถึง ความสงบ ความหมายของสันติภาพที่ให้ไว้โดยราชบัณฑิตนี้เป็นความหมายในเชิงลบ เพราะเมื่อพูดว่า “สงบ” ย่อมบ่งนัยว่าสงบจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์คือ ปราศจากสิ่งที่ตรงข้ามกับสันติภาพ เช่น เมื่อพูดว่าทะเลสงบ ย่อมหมายถึง สงบจากคลื่น ดังนั้น เมื่อกล่าวว่าสันติภาพ คือ ความสงบ ย่อมหมายถึงสงบจากสิ่งที่ไม่ใช่สันติภาพ

รุ่งธรรม ศุจิธรรมรักษ์ (2545) นอกจากความหมายในเชิงลบนี้แล้วยังมีความหมายในเชิงบวกด้วย คือ หมายถึง ความสุข เมื่อนำความหมายเชิงลบและเชิงบวกของสันติภาพมารวมเข้าด้วยกันทำให้ได้ความหมายของสันติภาพใหม่คือความสงบสุข

Oxford Advanced Learner's Dictionary (2005) ให้ความหมายไว้ 3 นัย ได้แก่ 1) สันติภาพ หมายถึง สถานการณ์ หรือช่วงเวลาในประเทศหรือพื้นที่หนึ่ง ๆ ไม่มีสงครามหรือความรุนแรง (a situation or a period of time in which there is no war or violence in a country or an area) 2) ภาวะแห่งความสงบเงียบ (the state of being calm or quiet) และ 3) ภาวะแห่งการดำรงชีวิตอย่างมีมิตรภาพโดยปราศจากข้อโต้แย้ง (the state of living in friendship with somebody without arguing)

นนทวัฒน์ ฉัตตอุทัย (2548) ให้ทัศนะว่า “สันติภาพ” หรือ “Peace” น่าจะมีความหมายกว้างกว่าการพูดถึงแค่ภาวะที่ไร้ซึ่งความปั่นป่วน รุนแรงและสงคราม โดยเสนอว่า “Peace” น่าจะหมายถึง สภาวะของสังคมที่เปี่ยมไปด้วยความยุติธรรม ดังนั้น ในสังคมที่ดูสุขสงบ ราบเรียบ ทว่ากลับแฝงไว้ด้วยกลไกและโครงสร้างที่กดขี่บังคับผู้คนกลุ่มหนึ่งโดยคนอีกกลุ่มหนึ่ง ภายใต้เงื่อนไขเช่นนี้จึงมีอาจกล่าวได้ว่าสังคมนั้นมี “Peace” หรือสันติภาพอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงมี เสียงเรียกร้องจากนักคิดบางกลุ่ม ให้เราสลัดทิ้งความคิดเรื่องสันติภาพหนึ่งเดียว (One Peace) และหันมาสนับสนุนความคิดเรื่องสันติภาพที่หลากหลายบนฐานคิดที่ว่าไม่มีหนทางเดียวใด ๆ ที่จะนิยาม “Peace” ได้อย่างถูกต้อง แต่ “Peace” ควรจะต้องได้รับพิจารณาในลักษณะของมโนทัศน์ที่แตกต่าง หลากหลายมากกว่า นอกจากนี้นักคิดในกลุ่มดังกล่าวยังได้วิพากษ์ความคิดเรื่อง “Peace” ในฐานะของความหวังหรือเป้าหมายที่จะเกิดขึ้นในขั้นท้ายสุดว่า “Peace” ไม่ควรจะต้องมีลักษณะเช่นนั้น ทว่า “Peace” น่าจะเป็นสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นอยู่ตลอดเวลาจากผู้คนและปฏิบัติการเล็ก ๆ ยิบย่อย จนมากมายมหาศาลในชีวิตประจำวัน สิ่งนี้น่าจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมากกว่า และด้วยวิธีการมอง “Peace” เช่นนี้ จึงทำให้ “Peace” มีลักษณะเป็นสิ่งที่แผ่ซ่านเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุดแทนที่จะเป็นสภาวะหนึ่งหรืออุดมคติที่เมื่อบรรลุถึงก็หยุดและจบสิ้นลง

อรปรียา วสุมพันธ์ (2553) กล่าวว่า สันติภาพมี 2 ลักษณะ “สันติภาพในเชิงทวี” คือ 1. สันติภาพเชิงลบ (Negative Peace) หมายถึงสันติภาพที่ปราศจากสงครามและ ความรุนแรงทางตรง เช่นการท าร้ายร่างกายหรือการทำสงคราม เป็นต้น 2. สันติภาพเชิงบวก (Positive Peace) หมายถึงสันติภาพที่เต็มไปด้วย

สันติสุขของบุคคล สังคมและโลกอุดมไปด้วยปัจจัย 4 อยู่รวมอย่างสงบมีความสุขมีเสรีภาพเคารพในสิทธิผู้อื่น ไม่ เบียดเบียนกัน ส่วนความหมายของสันติภาพในเชิงทวิภาวะประกอบด้วย 1. สันติภาพภายใน หมายถึง สภาวะที่จิตหลุดพ้นจากพันธนาการของกิเลสหรือจากการ ครอบงำของสิ่งต่าง ๆ อันเป็นสภาพจิตที่ไร้ความขัดแย้งความรุนแรงทุกชนิด ซึ่งพุทธศาสนาเรียกภาวะนี้ว่า “นิพพาน” 2. สันติภาพภายนอก หมายถึง สภาวะที่บุคคล สังคมและโลกไม่มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกันมีความรักความสามัคคี มีเสรีภาพและเคารพในสิทธิมนุษยชน

กล่าวโดยสรุป สันติภาพ คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สงบสุข ท่ามกลางความขัดแย้งในสังคม โดยทุกคนในสังคมจะต้องสมานสามัคคีกัน เพราะสังคมย่อมมีความขัดแย้งกันในทุกสังคม ทุกชนชั้น ฉะนั้นทุกคนจะต้องพึงระลึกว่าไม่ควรเบียดเบียน และไม่ทำให้คนอื่นในสังคมต้องเดือดร้อนเพราะการกระทำของตนเอง หากว่าทุกคนในสังคมขาดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ความสงบสุขจะไม่เกิดขึ้นในชุมชน สังคมและประชาคมโลก

สรุป

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งสันติ พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้นำในการสร้างสันติภาพ ทั้งภายนอกและภายใน ทรงเพียรพยายามออกจาริกเทศนาและฝึกสอนคนให้สร้างสันติภายในจิตใจ เพราะเมื่อคนมีสันติภายใน นอกจากตนเองจะมีความสุขเองแล้ว ก็จะไม่เป็นผู้รุกรานเบียดเบียนก่อให้เกิดความขัดแย้งและสงครามภายนอก แต่จะเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แผ่ขยายออกไป และทรงแนะนำให้คนรักษาสันติภาพภายนอก ด้วยการปฏิบัติถูกต้องในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดี ไม่เบียดเบียนกัน แต่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่ทรงส่งเสริมสงครามไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ ในทางพระวินัย ได้ทรงบัญญัติไม่ให้พระภิกษุเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสงคราม แม้แต่จะไปดูกระบวนทัพที่เขายกไปเพื่อจะทำสงครามกันก็ได้ สิ่งที่พระภิกษุจะยุ่งเกี่ยวได้ ก็คือ การกระทำในทางสันติ เมื่อชนต่างชาติต่างเผ่าจะทำสงครามกัน ถ้าอยู่ในวิสัย พระพุทธเจ้าจะทรงป้องกันยับยั้งไม่ให้เกิดสงครามนั้น ดังกรณีความขัดแย้งระหว่างชนเผ่าศากยกับโกลิยะเป็นต้น ทรงสั่งสอนแนะนำให้ทุกคนมองเห็นและเคารพในคุณค่าของชีวิต ให้เปิดโอกาสแก่ชีวิตทุกชีวิตที่จะเจริญงอกงามในสันติสุข

เอกสารอ้างอิง

- นนทวัฒน์ ฉัตตอทัย. (2548). สงครามและสันติภาพ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2540). การศึกษาเพื่อสันติภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระนราศักดิ์ วรรณโม (ธรรมศรีใจ). (2553). การวิเคราะห์แนวคิดและวิธีการสร้างสันติภาพของท่าน ดิษ นัท อันท วารสารปณิธาน 18 (2), 234-334.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด.
- รุ่งธรรม ศุจิธรรมรักษ์. (2545). สันติศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรปรียา วสุมณฑ์. (2553). “พุทธวิธีจัดการความความขัดแย้งในทัศนะของพระไพศาล วิสาโล”,

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Oxford: Pergamon Press. Horst, M. (2005). Learning L2 vocabulary through extensive reading: A measurement study. The Canadian Modern Language Review.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดยโสธร

FACTORS AFFECTING TAX COLLECTION MANAGEMENT OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN YASOTHON PROVINCE

สุระชัย ชูคง

Surachai Chukong

วิทยาลัยพินทุบัณฑิต

Pitchayabundit College, Thailand

E-mail: supattra25072530@gmail.com

วันที่รับบทความ: 5 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 29 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ตุลาคม 2566

Received: October 5, 2023; Revised: October 29, 2023; Accepted: October 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดยโสธร จำนวน 400 คน และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ผลการวิจัยพบว่า : 1) ระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยรวมทุกด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านบริการสาธารณะอยู่ในระดับ ปานกลาง และด้านประสิทธิผลอยู่ในระดับ ปานกลาง ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร (โดยรวมทุกด้าน) ได้แก่ ด้านหลัก

อำนาจความสะดวก (X_4) ด้านหลักความประหยัด (X_3) ด้านหลักความเป็นธรรม (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปร มีค่าเท่ากับ .420, .276 และ .041 ตามลำดับ และ 3) การจัดเก็บภาษีที่เน้นความประหยัด ระบบการบริหารการจัดการในการจัดเก็บภาษีที่เน้นหลักความประหยัดนั้น ต้องจัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดและค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษีต่ำที่สุด ตลอดจนการชำระภาษีที่เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถชำระได้หลากหลาย ความแน่นอนการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน และในบางครั้งการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากหน่วยงานอื่นหรือข้อมูลที่มีอยู่ไม่ถูกต้องจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินภาษี แต่ก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความเป็นธรรมเนื่องจากอัตราภาษีและฐานที่นำมาคำนวณภาษีในการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ประกอบกับการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่มีความแตกต่าง เนื่องจากลักษณะของทรัพย์สินในท้องถิ่นซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและในตัวเมืองเป็นพื้นที่ที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นอัตราภาษีที่จัดเก็บและฐานภาษีจึงสมควรที่จะใช้อัตราที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารการจัด, ภาษี, องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of tax collection administration of local administrative organizations in Yasothon Province, 2) to study factors affecting tax collection administration of local administrative organizations in Yasothon Province, and 3) to study guidelines. Development of tax collection management of local administrative organizations in Yasothon Province sample group there are 400 people eligible to vote in Yasothon Province and 10 target groups the researcher used a mixed methods research method. Between qualitative and quantitative research Using quantitative research using frequency distribution statistics and percentage of respondents Analyzed by presenting in tables using mean statistics and standard deviation multiple regression analysis using sequential variable selection method. Accompanying the discussion of results and descriptive data analysis by selecting and classifying data Organize information systematically Prepare data editors and analyze data Then use the data to write a report according to the objectives of the research study The results of the research found that: 1) the level of tax collection administration of local administrative organizations in Yasotha Province. Overall, every aspect was found to be at a moderate level. They can be arranged in descending order as follows: The development aspect of revenue collection was at a moderate level, the public service aspect was at a moderate level, and the efficiency aspect was at a moderate level,

respectively. 2) Factors affecting the tax collection administration of local administrative organizations in Yasothon Province (including all aspects) including the principle of convenience (X_4), the principle of saving (X_3), the principle of fairness (X_1). The coefficients (B) of all 3 predictive variables are equal to .420, .276 and .041 respectively and 3) tax collection that emphasizes savings. A management system for tax collection that emphasizes the principle of savings The collection must be of the least burden to taxpayers and the lowest cost of collection. As well as tax payment that opens up various channels for citizens to pay. Certainty of tax collection by local government organizations is linked to many agencies And sometimes receiving incorrect information from other agencies or existing information is incorrect, causing discrepancies in tax assessments. But it can be corrected if you receive correct information. Fairness due to different tax rates and bases used to calculate taxes in local tax collections. In addition, the uses of the assets are different. This is due to the nature of the local property, where most of the area is agricultural land and the city is used for commercial purposes. Therefore, it is appropriate to use different tax rates and tax bases.

Keywords: Management, Tax, Local Administrative Organization

บทนำ

รัฐบาลเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น โดยพยายามถ่ายโอนภารกิจหน้าที่หลายประการที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ขณะเดียวกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถรับผิดชอบรวมทั้งกำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย (วุฒิสาร ตันไชย, 2559) อย่างไรก็ตามขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นต้น มาถึงปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญที่มุ่งให้ท้องถิ่นได้มีอำนาจในการจัดการเพื่อการพัฒนาด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น การถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานและส่วนราชการที่ดำเนินงานในท้องถิ่นให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องรับภารกิจหน้าที่จัดบริการด้านการอนามัยครอบครัว การสาธารณสุขและการรักษาพยาบาล สถานีนอนามัยหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนต้องเปลี่ยน สถานภาพไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล เทศบาลแทน ปัญหา การโอนถ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการจ้างบุคลากรด้าน สาธารณสุข รายได้มีไม่เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์ด้านสาธารณสุขสำหรับให้บริการ ประชาชน งบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในตำบลและการจัดหางบประมาณ

เพิ่มเติม เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็ทำให้ไม่เกิดการยอมรับการดำเนินงานที่จะสามารถประสานการทำงานที่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรได้ (อรทัย ก๊กผล, 2552)

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ภายใต้กระบวนการหรือข้อบังคับแห่งกฎหมายที่มีหน้าที่หลายประการ โดยมีจุดมุ่งหมายพัฒนาท้องถิ่นนั้นให้มีความเจริญรุ่งเรืองและสามารถบริหารงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติสภาท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำหนดให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร มีบุคลากร มีรายได้ สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการและปัญหา พร้อมทั้งพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรายได้จากภาษีที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองจากประชาชนในแต่ละท้องถิ่นที่ตามพระราชบัญญัติได้กำหนดขึ้นตอนกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้ 1) ภาษีป้าย 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน 3) ภาษีบำรุงท้องที่ การจัดเก็บภาษีที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายต้องการเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่จัดให้แต่ละปี สาเหตุมาจากหลายปัญหา เช่น แหล่งรายได้ไม่อยู่ในที่เจริญทำให้เอกชนไม่ไปลงทุน หรือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดเก็บภาษีการจำแนกเจ้าของทรัพย์สินว่าใครอยู่ในข่ายเสียภาษีและใครไม่อยู่ในระบบที่ได้รับการยกเว้น ไม่ได้ติดตามเร่งรัดหรือแม้แต่ข้อมูลพื้นฐานภาษี ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับโอนมาจากหน่วยงานเดิมไม่มีความสมบูรณ์และครบถ้วน (โกวิทย์ พวงงาม 2559)

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ได้กำหนดการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่อย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาการจัดเก็บภาษียังเกิดขึ้นจึงทำให้เกิดผลการจัดเก็บได้ไม่ครบถ้วน ทำให้ไม่สามารถประมาณการของยอดเงินภาษีที่จัดเก็บรายได้จากฐานข้อมูลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 2566 ได้พบว่า จำนวนผู้ค้างชำระภาษีมีย่อยจำนวนมากส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาจากแหล่งรายได้ไม่ตรงกับกรเรียกเก็บภาษี นั้นจึงเห็นได้ว่าการจัดเก็บภาษีในปีที่ผ่านมา ๆ มา มีปัญหาและสะสมมาอย่างต่อเนื่องไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้ตั้งเป้าไว้ และไม่ได้รับความร่วมมือในการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการประชาชนเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร จึงทำให้ขาดรายได้เพื่อที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธรนำไปแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและเพื่อนำไปพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญในเขตจังหวัดยโสธร ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
ยโสธร

3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
ยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (ซึ่งเป็นการวิจัยเชิง
สำรวจ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล
จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีของ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้แทน
หน่วยงานท้องถิ่น และผู้นำชุมชน แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหาร
การจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดยโสธร จำนวน 266,732
คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดยโสธรที่ได้มาโดยการสุ่ม
แบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่
สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง
ตามสูตรทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร
จำนวน 400 คน (กลียา วานิชย์บัญชา, 2560)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัด
ยโสธร ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือก
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและแนวทางการการบริหารการ
จัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การ
บริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม ๆ 10 คน เป็นจำนวน 10 คน ในเขตแนวทางการ
พัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้สำหรับการวิจัยเชิง
ปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถาม ส่วนประกอบ
ของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีของ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดเก็บ

ภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ขั้นตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ดังนี้

แบบสอบถามในการวิจัย 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สำหรับเป็นแนวทางสำหรับสร้างเครื่องมือวิจัย 2) กำหนดขอบเขตของข้อความคำถามจากตัวแปรที่จะศึกษาให้ครอบคลุมทั้งตัวแปรประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา กล่าวคือ คำถามในแต่ละข้อของเครื่องมือจะต้องวัดได้ตรงตามเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดโดยการนำคำถามแต่ละข้อไปตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาว่าสอดคล้องตรงตามข้อมูล และตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่ผลการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ นำไปคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ 4) นำเครื่องมือที่ผ่านความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอื่นที่ไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ที่กลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นที่ 0.845 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก 1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น 3) ผู้วิจัย และคณะได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป 4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษา และนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วย

วิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหารหน่วยงานท้องถิ่นและผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตจังหวัดยโสธร ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอนายกนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในเขตจังหวัดยโสธร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4. แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5. รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังนี้ 1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม 1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูล ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในเขตจังหวัดยโสธร จำนวน 1 รวมทั้งหมดจำนวน 10 คน

8. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึกประเด็นการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริการสาธารณะ 2) ด้านประสิทธิผล และ 3) ด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้

9. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัย แนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม ๆ จำนวน 10 คน เป็นจำนวน 10 คน ใช้เวลาในการสนทนากลุ่ม 30 นาที มีการจดบันทึกและบันทึกเสียง

10. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป 2. การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$ S.D.=.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$ S.D.=.34) ด้านบริการสาธารณะ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$ S.D.=.19) และด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$ S.D.=.69) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร (โดยรวมทุกด้าน) ได้แก่ ด้านหลักอำนาจความสะดวก (X_4) ด้านหลักความประหยัด (X_3) ด้านหลักความเป็นธรรม (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรมีค่าเท่ากับ .420, .276 และ .041 ตามลำดับ

ควรมีการจัดเก็บภาษีที่เน้นความประหยัด ระบบการบริหารจัดการในการจัดเก็บภาษีที่เน้นหลักความประหยัดนั้น ต้องจัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดและค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษีต่ำที่สุด ตลอดจนการชำระภาษีที่เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถชำระได้หลากหลาย ความแน่นอนการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน และในบางครั้งการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากหน่วยงานอื่นหรือข้อมูลที่มีอยู่ไม่ถูกต้องจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินภาษี แต่ก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความเป็นธรรมเนื่องจากอัตราภาษีและฐานที่นำมาคำนวณภาษีในการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ประกอบกับการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่มีความแตกต่าง เนื่องจากลักษณะของทรัพย์สินในท้องถิ่นซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและในตัวเมืองเป็นพื้นที่ที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นอัตราภาษีที่จัดเก็บและฐานภาษีจึงสมควรที่จะใช้อัตราที่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ระดับการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$ S.D.=.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนากิจการเก็บรายได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$ S.D.=.34) ด้านบริการสาธารณะ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$ S.D.=.19) และด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$ S.D.=.69) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ สดุดี (2557) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีเทศบาลตำบลกุตปลาตูก อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดมหาสารคาม. 1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเก็บภาษีเทศบาลตำบลกุตปลาตูก อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.58$, SD = 0.50) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($X = 3.85$, SD = 0.49) และด้านสถานที่ ให้บริการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ($X = 3.68$, SD = 0.50) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับบำรุงภาษีท้องที่ ($X = 3.45$, SD = 0.50) และด้านวิธีการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ($X = 3.37$, SD = 0.52)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร (โดยรวมทุกด้าน) ได้แก่ ด้านหลักอำนาจความสะดวก (X_4) ด้านหลักความประหยัด (X_3) ด้านหลักความเป็นธรรม (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรมีค่าเท่ากับ .420, .276 และ .041 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส มุนกุลกิจ (2552) ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร. ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานครรวมทั้ง 16 สำนักงาน มีค่ามากกว่า 1 ในงบประมาณ 2547, 2548 และ 2550 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.131, 1.067 และ 1.037 ตามลำดับ และมีค่าน้อยกว่า

1 ในงบประมาณ 2549 และ 2551 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.990 และ 0.932 ตามลำดับ ในส่วนของค่าเฉลี่ย ทั้ง 5 ปีมีค่าเท่ากับ 1.031 สำหรับค่าเฉลี่ยของคดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานครแยกสำนักงาน พบว่ามีเพียง 2 สำนักงาน ที่มีต่ำกว่า 1 ได้แก่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 14 และ 15 ในส่วนของงบประมาณ 2551 ทั้ง 16 สำนักงานมีคดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่ำกว่า 1 ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศและมาตรการของกรมสรรพากรในการเพิ่มสิทธิในการหักลดหย่อนตามกฎหมายและการยกเว้นรายได้บางประเภทที่ไม่ต้องนำมาคำนวณภาษี

ควรมีการจัดเก็บภาษีที่เน้นความประหยัด ระบบการบริหารการจัดการในการจัดเก็บภาษีที่เน้นหลักความประหยัดนั้น ต้องจัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดและค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษีต่ำที่สุด ตลอดจนการชำระภาษีที่เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถชำระได้หลากหลาย ความแน่นอนการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน และในบางครั้งการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากหน่วยงานอื่นหรือข้อมูลที่มีอยู่ไม่ถูกต้องจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินภาษี แต่ก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความเป็นธรรมเนื่องจากอัตราภาษีและฐานที่นำมาคำนวณภาษีในการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ประกอบกับการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่มีความแตกต่าง เนื่องจากลักษณะของทรัพย์สินในท้องถิ่นซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและในตัวเมืองเป็นพื้นที่ที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นอัตราภาษีที่จัดเก็บและฐานภาษีจึงสมควรที่จะใช้อัตราที่แตกต่างกัน โชลมรัช วิริยะไชย (2553) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการจัดการตามหลัก 6 M โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพึงพอใจเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และพิจารณา ค่าความสัมพันธ์แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน อายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

สรุป

การบริหารการจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ด้านบริการสาธารณะ และด้านประสิทธิภาพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร ได้แก่ ด้านหลักอำนวยความสะดวก (X_4) ด้านหลักความประหยัด (X_3) ด้านหลักความเป็นธรรม (X_1) ควรมีการจัดเก็บภาษีที่เน้นความประหยัด ระบบการบริหารการจัดการในการจัดเก็บภาษีที่เน้นหลักความประหยัดนั้น ต้องจัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดและค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษีต่ำที่สุด ตลอดจนการชำระภาษี

ที่เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถชำระได้หลากหลาย ความแน่นอนการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน และในบางครั้งการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจากหน่วยงานอื่นหรือข้อมูลที่มีอยู่ไม่ถูกต้องจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินภาษี แต่ก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความเป็นธรรมเนื่องจากอัตราภาษีและฐานที่นำมาคำนวณภาษีในการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ประกอบกับการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่มีความแตกต่าง เนื่องจากลักษณะของทรัพย์สินในท้องถิ่นซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและในตัวเมืองเป็นพื้นที่ที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้นอัตราภาษีที่จัดเก็บและฐานภาษีจึงสมควรที่จะใช้อัตราที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยชุมชนมีส่วนร่วม หรือให้หน่วยงานภาครัฐที่ใกล้ชิดประชาชนเข้ามามีบทบาท ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน

2) ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกความสำคัญของหน่วยงานมีหน้าที่ส่วนคล้าย ๆ กัน ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผู้บริหารหรือบุคลากรท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นในการกำหนดยุทธศาสตร์ มีแผนในแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจนซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสมและสามารถนำยุทธศาสตร์นั้น ๆ ไปปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

1) ด้านบริการสาธารณะ ควรมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น โดยนำแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยนำไปใช้ และสามารถนำยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

2) ด้านประสิทธิภาพ ควรให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรส่วนท้องถิ่นและประชาชนได้มีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักความเอาใจใส่ ติดตามในการทำงานร่วมกันในแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่มีประสิทธิภาพ

3) ด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ควรศึกษาความคิดเห็นจากทุกฝ่ายในแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น โดยร่วมกับชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีอย่างจริงจัง เพื่อแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดยโสธร โดยชุมชนมีส่วนร่วม เชิงเนื้อหาและเชิงวิเคราะห์ โดยใช้พื้นที่วิจัยที่มีขนาดกว้าง และครอบคลุมทั้งปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงเป็นรูปแบบต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมุกดาหารอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยภาครัฐและชุมชนมีส่วนร่วมในเขตจังหวัดมุกดาหาร เพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการแก้ไขได้อย่างลึกซึ้งอย่างและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12).

กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

โกวิทย์ พวงงาม. (2559). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ วิญญูชน จำกัด.

โซลมรักษ์ วินทะไชย. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พรสวรรค์ สุดดี. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีเทศบาลตำบลกุดปลาตุ

อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มนัส มนุกุลกิจ. (2552). ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงาน

สรรพากรกรุงเทพมหานคร. ถ่ายสำเนา.

วุฒิสาร ตันไชย. (2559). รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

อรรถัย กักพล. (2552). เคล็ดลับการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่น: บทเรียนจากรางวัลพระปกเกล้า.

กรุงเทพมหานคร: บริษัท ส เจริญ การพิมพ์ จำกัด

การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ
อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
MANAGEMENT ACCORDING TO THE PRINCIPLES OF HONESTY 3 OF THE
ADMINISTRATORS OF THE SI O SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION KUMPHAWAPI DISTRICT UDON THANI PROVINCE

อนุสรณ์ บุสดี

Chaiyan Khunrak

องค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ

Si O Subdistrict Administrative Organization

E-mail: boounpenggg@gmail.com

วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 29 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ตุลาคม 2566

Received: October 6, 2023; Revised: October 29, 2023; Accepted: October 30, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 397 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบการอภิปรายผล ผลการวิจัยพบว่า: (1) การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X4) ด้านการบริหารจัดการ (X1) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X3) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 และ .044 ตามลำดับ และ (3) ผู้บริหารควรหมั่นลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมประชาชนในเขตของเทศบาลโดยจัดให้บุคลากรออกไปคนละสถานที่ เพื่อความแตกต่างในการพัฒนาชุมชนเมื่อพบสภาพของปัญหาต้องนำมาดำเนินการแก้ไข ให้บริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงตามทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่

กำลังพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แล้วนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยการจัดอบรม จัดประชุมชี้แจงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีความต้องการให้บุคลากรได้พัฒนาทั้งทางด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตลอด เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของสังคม

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักสุจริต 3, ผู้บริหาร, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research article are (1) to study management according to the 3 principles of honesty among executives, (2) to study factors affecting management according to the 3 principles of honesty, and (3) to study management guidelines. According to the principles of honesty 3 of the administrators of the Si O Subdistrict Administrative Organization Kumphawapi District Udon Thani Province It is both quantitative and qualitative research. The sample population includes People who have the right to vote in Si O Subdistrict area Kumphawapi District Udon Thani Province, 397 people Group of informants from government officials and community leaders, totaling 10 people, tools used in the research Including questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, multiple regression analysis and descriptive analysis Accompanying the discussion of results The results of the research found that: (1) Management according to the principles of honesty 3 of the executives was overall at a moderate level (2) Factors that significantly affect executives' management according to the 3 principles of honesty include personnel development (X4), management (X1), and information technology (X3). The coefficients of the predictors in the raw scores (b) were .425, .278, and .044, respectively and (3) administrators should regularly visit the area to inspect people in the municipal area by arranging personnel to go out to different places. To make a difference in community development, when problems are found, they must be taken to solve them. Providing services to the public thoroughly and keeping up with the endless changes in technology that are developing. Then adapt it to suit the operations of the personnel of the Subdistrict Administrative Organization both by organizing training organize a meeting to clarify suggestions from citizens who want personnel to develop both professionally and professionally Economy and the well-being of the people at all times In order to promote the well-being of the people and conduct according to social regulations.

Keywords: Management According to the Principles of Honesty 3, Administrators,
Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การบริหารการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบการบริหารจัดการในระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ต้องจัดการดูแลทุกข์สุขของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น สารสำคัญประการหนึ่งของการบริหารท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล คือ การบริหารกิจการในท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานได้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550) โดยจุดมุ่งหมายสำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นที่รู้จักแพร่หลายของประชาชนมากที่สุดในบรรดารูปแบบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ และถ้าหากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพจะสามารถเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม และย่อมมีส่วนส่งเสริมความเจริญมั่นคงแก่ท้องถิ่นส่วนรวมของประเทศในที่สุดแบบการปกครองท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะคล้ายกับรูปแบบรัฐสภา กล่าวคือ มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติตลอดจนควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารเดิมควบคุมดูแลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่คล้ายสภาผู้แทนราษฎรและคณะผู้บริหารทำหน้าที่เหมือนกับคณะรัฐมนตรีในระดับประเทศนั่นเอง (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

อย่างไรก็ตามมีคำกล่าวไว้ว่า “ผู้นำหรือผู้บริหาร คือผู้ที่มีสติปัญญาความดีงาม ความรู้ ความสามารถที่จะชักนำให้คนทั้งหลายมาร่วมมือประสานและทำกลุ่มคนทุกกลุ่มไปสู่จุดหมายที่ดีงามนอกจากนั้นพุทธองค์ได้ตรัสไว้ในโคปาลสูตรถึงผู้บริหารเปรียบเทียบได้กับโคจำฝูง เปรียบได้กับผู้นำหรือผู้บริหารเหมือนหัวหน้าฝูงว่าผู้นำไปสู่ฝั่งตรงกันข้ามหากโคหัวหน้าฝูงว้ายไปตรง ฝูงโคทั้งหลายก็ตรงตามกัน และประสบกับความปลอดภัยหากโคหัวหน้าฝูงพาว้ายไปคดโคทั้งหลายที่ติดตามย่อมจะดำเนินไปคด และประสบกับความลำบากฉิบหายในหมู่มนุษย์ก็ฉนั้น ดังนั้นบุคคลผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้นำหากมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต หรือในการปกครองแล้วผู้ตามย่อมจะเดินตามแบบของผู้นำด้วยดี และประสบกับความปลอดภัยหากผู้นำ หรือหัวหน้าไม่มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตหรือในการปกครองแล้วผู้ตามย่อมจะดำเนินตาม และประสบกับความลำบากเกิดขึ้นในสังคม (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555)

การบริหารงานรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารซึ่งในการบริหารของผู้บริหารระดับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจากการสำรวจสภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกันและได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานของผู้บริหารงานบางส่วนบางระดับนั้นยังบกพร่องใน

การบริหารงานเนื่องจากสาเหตุที่ยังคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนไม่ยึดถือความถูกต้อง และประโยชน์ส่วนรวมขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหาขาดความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะในการปฏิบัติงานเกิดความแตกแยกในหมู่คณะความขัดแย้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับฝ่ายบริหารส่วนใหญ่การให้บริการประชาชนการส่งเสริมชุมชนที่ไม่ขาดแคลนความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกิดจากความล่าช้าในระบบการทำงานจึงส่งผลต่อการพัฒนาที่ล่าช้าไม่ทันต่อยุคสมัยจึงต้องนำหลักธรรมมาใช้ประกอบการบริหารจัดการเพื่อให้การบริหารระบบงานขับเคลื่อนในทิศทางที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพเพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นผู้ที่ทำหน้าที่ผู้บริหารนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องศึกษาทักษะต่าง ๆ ในการเป็นผู้นำการจะเป็นผู้นำและผู้บริหารที่ดีได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่ายแต่ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากหากผู้บริหารหรือผู้นำมีคุณธรรมมีความสามารถมีทักษะและประสบการณ์ (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2560)

หลักธรรมในพระพุทธศาสนาถือได้ว่าสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะสอนให้คนเข้าใจถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและสามารถเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นสอนให้คนเป็นคนดีมีศีลธรรมทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและการบริหารงานในยุคปัจจุบันหลักสุจริต 3 คือ การกระทำความดีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมการกล่าวหาว่าจกัที่เหมาะสมการมีจิตใจที่เป็นแนวทางที่ชอบ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนที่จะนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลให้ดีขึ้นทั้งนี้ยังเป็นตัวช่วยในการยึดหลักในการสร้างวิสัยทัศน์ประกอบกับบริบทการบริหารให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการศึกษาเบื้องต้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสือ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชน เพื่อต้องการส่งเสริมหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือหลักสุจริต 3 ในการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการบุคลากร และผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองหรือนักบริหารให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ทราบและรู้แนวทางการบริหารทราบถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการนำหลักธรรมไปใช้ในการบริหารงานที่เหมาะสมให้แก่ผู้ปกครองหรือผู้บริหารต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสือ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสือ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสือ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 4,120 คน (ข้อมูลจาก องค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 4,120 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 397 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

3.1 การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาคัดขั้วความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับ

ประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าลี่ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.82 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.1 การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาดูตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 397 คน ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอบุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรณข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความและการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัย

1) การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านกายสุจริต	3.07	0.17	ปานกลาง
ด้านวจีสุจริต	3.05	0.45	ปานกลาง
ด้านมโนสุจริต	3.00	0.43	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกายสุจริต ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.17) ด้านวจีสุจริต ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.45) และด้านมโนสุจริต ($\bar{X}=3.00$ S.D.=0.43) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ลำดับตัวแปรที่ได้รับ การคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics
-------------------------------------	---	------	------	---	-------------	----------------------------

						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.820	.135		-6.088	.000	-1.085	-.555
ด้านการบริหารจัดการ (X ₁)	.044	.032	.041	1.445	.000*	-.017	.110
ด้านนวัตกรรม (X ₂)	-.236	.068	-.859	-3.462	.427	-.370	-.102
ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ (X ₃)	.278	.077	.330	4.517	.000*	.196	.499
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X ₄)	.425	.117	.749	6.229	.000*	.500	.961
ด้านพฤติกรรมมนุษย์ (X ₅)	.451	.562	.781	5.478	.375	.531	.692

SE_{est} = ±.03488 R = 0.979; R²=0.959 ; Adj. R² =0.959; F = 1847.932.; p-value =0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X₄) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₃) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 และ .044 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านนวัตกรรม (X₂) และด้านพฤติกรรมมนุษย์ (X₅) ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ 95.5%

3) แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

พบว่า ผู้บริหารควรหมั่นลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมประชาชนในเขตของเทศบาลโดยจัดให้บุคลากรออกไปคนละสถานที่ เพื่อความแตกต่างในการพัฒนาชุมชนเมื่อพบสภาพของปัญหาต้องนำมาดำเนินการแก้ไข ให้บริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงตามทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แล้วนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยการจัดอบรม จัดประชุมชี้แจง ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีความต้องการให้บุคลากรได้พัฒนาทั้งทางด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตลอด เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของสังคม

อภิปรายผล

การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกายสุจริต ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.17) ด้านวจีสุจริต ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.45) และด้านมนสุจริต ($\bar{X}=3.00$ S.D.=0.43) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภูษณ มากไชย และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระยะเวลาการรับราชการ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวจีสุจริต และด้านกายสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร (X4) ด้านการบริหารจัดการ (X1) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X3) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425 .278 และ .044 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านวัฒนธรรม (X2) และด้านพฤติกรรมมนุษย์ (X5) ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ได้ 95.5% ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสมคิด สมปนโน, อังคาร กาญจนเพชร, สมนึก กุลมณี และสุภารัตน์ ลิ้มดำรงค์ (2564) ได้ศึกษาการนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า การใช้การใช้หลักสุจริต 3 จึงมีความสำคัญสำหรับนักการเมืองท้องถิ่นนั้น คือ สุจริต 3 ประการเป็นฐานเบื้องต้น ในการประยุกต์ใช้ทั้งตนเองและสังคมรอบตัว เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์นั้น จึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง 3 ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้านจิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์หลักของกายสุจริตในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ที่ อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกายสุจริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ดีงาม มีความประพฤติที่ดีงามในการนำหลักสุจริตมา พัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืนมั่นคงสืบไป

ผู้บริหารควรหมั่นลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมประชาชนในเขตของเทศบาลโดยจัดให้บุคลากรออกไปคนละสถานที่ เพื่อความแตกต่างในการพัฒนาชุมชนเมื่อพบสภาพของปัญหาต้องนำมาดำเนินการแก้ไข ให้บริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงตามทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แล้วนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยการจัดอบรม จัดประชุมชี้แจง ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีความต้องการให้บุคลากรได้พัฒนาทั้งทางด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตลอด เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ชนก ห้วยกุล และสินธะวา คามดิษฐ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า แนวทางโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ขับเคลื่อนการบริหารงานดังกล่าว และ เงื่อนไขความสำเร็จ ส่วนผลการประเมินแนวทาง พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป

การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกายสุจริต ด้านจิตสุจริต และด้านโนสุจริต ตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารจัดการและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารควรหมั่นลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมประชาชนในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยจัดให้บุคลากรออกไปคนละสถานที่ เพื่อความแตกต่างในการพัฒนาชุมชนเมื่อพบสภาพของปัญหาต้องนำมาดำเนินการแก้ไข ให้บริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงตามทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แล้วนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยการจัดอบรม จัดประชุมชี้แจงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีความต้องการให้บุคลากรได้พัฒนาทั้งทางด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตลอด เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบของสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

- 1.1 ผู้บริหารตั้งใจปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยมุ่งให้บริการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน
- 1.2 ผู้บริหารเป็นผู้ประสานสัมพันธ์ภาพให้แก่ประชาชนในชุมชนเกิดความสามัคคีปรองดองซึ่งกันและกันภายในชุมชน
- 1.3 ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในหน้าที่ เสียสละสุขส่วนตนทำงานด้วยความซื่อตรงต่อผู้อื่น ไม่แสวงหาผลประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 2.1 ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักสุจริต 3 มาประยุกต์ใช้ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ในสำนักงาน องค์กร หรือหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักสุจริตในการเพิ่มประสิทธิผลการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). การวางแผนพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

กัลยา วาณิชยปัญญา.(2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window(พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

พิภูษณ มากไชย และคณะ. (2559). การนำหลักสุจริต 3 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 1(2), 35 – 54.

พระมหาสมคิด สมปนโน, อังคาร กาญจนเพชร, สมนึก กุลมณี และสุภารัตน์ ลิ้มดำรงค์. (2564). การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักรการเมืองท้องถิ่น. วารสารมหาจุฬาทานีปริทรรศน์ ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 3(5), 40 - 46.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2555). แนวคิดทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์ จำกัด.

วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2560). ผลึกความคิด..การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หทัยกุล, พิมพ์ชนก; คามดิษฐ์, สันธะวา. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารตามมาตรฐานโรงเรียนสุจริต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 6(1), 191-203.

Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น
CREATING A RELATIONSHIP BETWEEN PRACTICING THE THREEFOLD PRINCIPLES
AND THE WORK OF POLICE INVESTIGATORS AT THE KHON KAEN PROVINCIAL
POLICE STATION

ชัยยันต์ คุณรักษ์

Chaian Khunrak

สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

Muang Khon Kaen Provincial Police Station

E-mail: stsanglart@gmail.com

วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 29 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ตุลาคม 2566

Received: October 3, 2023; Revised: October 29, 2023; Accepted: October 30, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 370 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบการอภิปรายผล ผลการวิจัยพบว่า: (1) การสร้างสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ (X2) ด้านการนำไปปฏิบัติ (X3) และด้านการประเมินผล (X4) ตามลำดับ และ (3) ควรดูแลเรื่องป้าย เครื่องหมายจราจร ให้ชัดเจน ปลูกฝังการมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องผลประโยชน์, ความรับผิดชอบ, ความช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อกัน เพิ่มอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ

ควรมีการอบรมเรื่องสมาธิและปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกความอดทน เพิ่มสวัสดิการแก่ตำรวจเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจ และให้ผู้บังคับบัญชาลงมาดูปัญหาในการทำงานบ้าง มีกิจกรรมเพิ่มความสามัคคีในหมู่คณะ โดยอาจเป็นการพบปะสังสรรค์กันเพื่อให้เกิดความรักใคร่และความเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน ควรฝึกเรื่องการควบคุมอารมณ์ วาจาเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ถูกต้องและตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตน, หลักไตรสิกขา, การปฏิบัติงาน

Abstract

The objectives of this research article are (1) to study the relationship between practicing according to the Threefold Principles, (2) to study the factors affecting the relationship between practicing according to the Threefold Principles, and (3) to study the guidelines. Create a relationship between practicing the Threefold Principles and the work of police investigators at the Khon Kaen Provincial Police Station. It is both quantitative and qualitative research. The sample population includes Personnel in Muang Khon Kaen Police Station, totaling 370 people A group of informants from the group of government officials, police, Muang Khon Kaen Provincial Police Station, totaling 10 people, tools used in the research Including questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, and multiple regression analysis and descriptive analysis Accompanying the discussion of results The results of the research found that: (1) Establishing a relationship between the practice of the Threefold Principles and the work of police investigators at the Khon Kaen Provincial Police Station. Overall, it is at a moderate level (2) Factors that affect the creation of a relationship between the practice of following the Threefold Principles and the work of police officers investigating the Khon Kaen Provincial Police Station. Significantly include relationships (X2), implementation (X3) and evaluation (X4), respectively, and (3) signs should be taken care of Clear traffic signs, instilling ethics in performing duties regarding benefits, responsibility, and assistance. Support each other Add equipment to perform duties appropriately and adequately. There should be training in meditation and meditation to practice patience. Increase welfare for police to increase morale and allow commanders to look at problems in their work. There are activities to increase unity among the group. It might be a meeting to create love and sympathy for co-workers. You should practice controlling your emotions verbally to achieve correct and consistent communication effectively.

Keywords: Creating Relationships Between one's Practice, The Threefold Principles,

บทนำ

การทำหน้าที่สอบสวนในสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่นนอกจากจะมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการสอบสวน โดยตรงแล้วอีกส่วนหนึ่งยังมีหน้าที่บริการประชาชนตามภารกิจและหน้าที่ของตำรวจที่กำหนดไว้ตลอดจนการปฏิบัติ ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาในส่วนของการป้องกันและปราบปรามก็จะต้องให้ความช่วยเหลือประสานงานกับฝ่ายป้องกันและปราบปรามอีกด้วย ปัจจุบันตำรวจสอบสวนได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอบสวนเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าและอัตราการขยายตัวของเขตพื้นที่เมืองไม่สอดคล้องกับการเพิ่มจำนวนของประชากรและจำนวนผู้ที่มาใช้บริการต่าง ๆ ในจังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่และมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไปอย่างต่อเนื่องจึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการทุกวิถีทางที่จะทำให้การเดินทางขนส่งคนของสินค้าทั่วในเมืองและเข้าออกเมืองให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย (ธีระวุฒิ ตรีประสิทธิ์ชัย, 2557)

อย่างไรก็ตามด้วยสถานะเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้นในจังหวัดขอนแก่น จึงทำให้ประชาชนมี รายได้เพียงพอจะครอบครองเป็นเจ้าของยานพาหนะไม่ว่าจะเป็นรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของประชาชน ทำให้ระบบการการสอบสวนและการบริการเพิ่มขึ้นตามไปด้วยในการทำงานและผู้มารับบริการยังเท่าเดิมตลอดทั้งไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น สภาพผิวถนนไม่ดีรวมทั้งระบบโครงข่ายต่าง ๆ และระบบควบคุมที่ดีมีอยู่ไม่เหมาะสมในบางช่วงเวลา ปัญหาการก่อคดีก่อให้เกิดผลเสียมากมาย อาทิ เช่น ทำให้สูญเสียน้ำมันเชื้อเพลิงด้วยเงินตราต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายในการสัญจรเพิ่มขึ้น หน่วยงานหลายฝ่ายเข้ามาร่วมกันรับผิดชอบ เช่น เทศบาล และ พร.บ. ต่าง ๆ และคดีที่สำคัญๆ แต่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการจราจรอย่างใกล้ชิดก็พบปัญหาการจราจร และต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมายนั่นคือ “ตำรวจสอบสวน” โดยทั่วไปแล้วตำรวจมีหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยและบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในขณะที่ประเทศชาติอยู่ในยามสงบ แต่เมื่อถึงคราวคับขัน ตำรวจจะมีบทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศชาติและประชาชน ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาภารกิจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไปและมีหน้าที่ดังนี้ คือ รักษาความสงบเรียบร้อยตั้งภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์สูงแก่ประชาชน รักษากฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในทางอาญา บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ (พัสสธรณ์ วรภัทรธีระกุล, 2562)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับตำรวจสอบสวนได้ใช้แบบแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฉบับที่ 4 โดยกำหนดไว้ในบทที่ 6 แผนด้านการจัดการสอบสวนประกอบไปด้วยงานสอบสวนในโครงการพระราชดำริ งานบริหารงานสอบสวน งานอำนวยความสะดวกการสอบสวน เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและเรื่องร้องทุกข์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีคำสั่งกรมตำรวจ ที่ 775/2537 ลงวันที่ 24 มกราคม 2537 ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติของตำรวจสอบสวน ตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติงานบนท้องถนนไปจนถึงระดับผู้

บริหารงานจราจร คือ รองผู้กำกับไว้เช่นเดียวกัน ตำรวจจราจรเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานเพื่อให้การสอบสวนเกิดสภาพคล่องตัว อำนาจความสะดวกด้านการสอบสวนให้ผู้มารับแจ้งความได้พึงพอใจ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในด้านคดีต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสภาพการสอบสวนคดีต่าง ๆ มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจร ซึ่งต้องทำงานหนักตลอดเวลา โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนประจำตามจุดบริการตามท้องถนนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้วโดยตรง ซึ่งจะต้องทำงานเสี่ยงต่อภาวะสุขภาพไม่ดี โดยเฉพาะปัญหาได้ทวีความรุนแรงขึ้น เสี่ยงต่อบทบาทหน้าที่อีกประการหนึ่งนอกจากจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกแล้วตำรวจจราจรยังต้องเป็นผู้ควบคุมบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านมีเสียงสะท้อนจากประชาชนทั้งแสดงความชื่นชมเป็นกำลังใจที่เป็นผู้เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้มลภาวะและสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจและในขณะเดียวกันก็มีข้อร้องเรียน บางครั้งเกิดความไม่เข้าใจของตำรวจจราจร หรือแม้แต่การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสอบสวนคน โดยการร้องเรียนทางโทรศัพท์และร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ทำให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดภาวะความเครียดเนื่องจากการปฏิบัติงานที่มีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ตำรวจเป็นอาชีพพิเศษที่ถูกคาดหวังจากสังคมอย่างมากมาย อีกทั้งยังเป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเสียสละและอุทิศตน เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น ตำรวจจึงต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ในวิชาชีพที่สมบูรณ์เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2563)

ตำรวจจราจรมีความตั้งใจปฏิบัติงานในส่วนที่รับผิดชอบอย่างสุดความสามารถ เพื่อลดปัญหาและการจัดการสอบสวนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพื่อส่งผลการปฏิบัติงานในภาพรวมด้านการสอบสวนให้เป็นไปตามเป้าหมาย และในบางครั้งการกระทบกระทั่งกันระหว่างประชาชนและตำรวจจราจรเอง ส่งผลให้ตำรวจจราจรมีความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ ศีล สมาธิ ปัญญา หรือที่เรียกว่า ไตรสิกขานั้นเน้นการพัฒนาที่เริ่มจากตัวบุคคลเอง คือ ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางของพัฒนาด้วยการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากพฤติกรรมทางกายทางวาจาและผลที่เกิดตามมาตลอดจนความคิดและความรู้สึกของตน และในปัจจุบันผู้วิจัยได้สังเกตพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานยังขาดการนำหลักไตรสิกขามาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ภาพลักษณ์ที่ประชาชนได้มองตำรวจจราจรจะออกมาให้เห็นในด้านลบ เช่น การเรียกรับเงินโดยไม่ชอบธรรมหรือแม้แต่การพยายามหาข้อหาให้ประชาชนโดยอาศัยการไม่รู้กฎหมายของประชาชน สิ่งเหล่านี้ยังไม่สามารถสรุปได้ข้อเท็จจริงได้ และสาเหตุของปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากเรื่องใดกันแน่ และควรมีการปรับปรุง พัฒนาในด้านใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความต้องการจะทำการศึกษาศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักไตรสิกขา เพื่อนำเสนอหน่วยงานเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหและพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

3) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 3,120 คน (ข้อมูลจาก สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 3,120 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 370 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น จำนวน 10 คน ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

3.1 การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในบุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระกบความเชื่อมั่น 0.84 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.1 การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อหาความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบุคลากรในสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้

ได้ข้อมูลที่ต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอบุคลากรในสถานีดารวจภูธรเมืองขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีดารวจภูธรเมืองขอนแก่น 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีดารวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีดารวจภูธรเมืองขอนแก่น นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีดารวจภูธรเมืองขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำ

บรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความและการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ผลการวิจัย

1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านศีล	3.07	0.19	ปานกลาง
ด้านสมาธิ	3.02	0.67	ปานกลาง
ด้านปัญญา	3.10	0.36	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.04	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.38) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านปัญญา ($\bar{X}=3.10$ S.D.=0.36) ด้านศีล ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.19) และด้านสมาธิ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.67) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ลำดับตัวแปรที่ได้รับ การคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.661	.096		6.868	.000	.472	.850
ด้านการปฏิบัติงาน (X_1)	.200	.171	.386	1.171	.242	-.136	.535
ด้านความสัมพันธ์ (X_2)	.337	.032	.420	10.650	.000*	.275	.399
ด้านการนำไปปฏิบัติ (X_3)	.103	.018	.441	5.683	.000*	.067	.138
ด้านการประเมิณผล (X_4)	.067	.025	.178	2.720	.007*	.019	.115
ด้านการสรุปข้อเท็จจริง(X_5)	.047	.170	.090	.274	.784	-.288	.382

SE_{est} = $\pm$.07643 R = .898; R²=. 806 ; Adj. R² =.803; F = 271.526; p-value = 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ (X_2) ด้านการนำไปปฏิบัติ (X_3) และด้านการประเมิณผล (X_4) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .337 .103. และ .067 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน (X_1) และด้านการสรุปข้อเท็จจริง(X_5) ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ได้ 80.3%

3) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น สามารถสรุปได้ดังนี้

พบว่า ควรดูแลเรื่องป้าย เครื่องหมายจราจร ให้ชัดเจน ปลุกฝังการมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องผลประโยชน์,ความรับผิดชอบ,ความช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อกัน เพิ่มอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ ควรมีการอบรมเรื่องสมาธิและปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกความอดทน เพิ่มสวัสดิการแก่ตำรวจเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจและให้ผู้บังคับบัญชาลงมายุบายปัญหาในการทำงานบ้าง มีกิจกรรมเพิ่มความสามัคคีในหมู่คณะ โดย

อาจเป็นการพบปะสังสรรค์กันเพื่อให้เกิดความรักใคร่และความเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน ควรฝึกเรื่องการควบคุมอารมณ์ วาจาเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ถูกต้องและตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านปัญญา ด้านศีลและด้านสมาธิ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ สุขสำราญ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพร้อมของข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการชั้นสัญญาบัตรระดับรองสารวัตรในสังกัดตำรวจภูธรภาค 1 พบว่า มีความพร้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเผชิญกับการปฏิบัติหน้าที่ และด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากการได้รับการฝึกฝน อบรม เรียนรู้ ถึงวิธีที่จะปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานของการปฏิบัติงานเพื่อที่จะใช้ในการดูแล และให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรวดเร็วและถูกต้องรวมถึงการที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากประสบการณ์การทำงานที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีการปฏิบัติหน้าที่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ (X2) ด้านการนำไปปฏิบัติ (X3) และด้านการประเมินผล (X4) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .337 .103. และ .067 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน (X1) และด้านการสรุปข้อเท็จจริง(X5) ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปรรวมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ได้ 80.3% ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ พรหมฉาย (2565) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านรูปแบบการบริหาร และด้านความสามารถและสุดท้าย พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ได้แก่ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบในการทำงาน และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

ควรดูแลเรื่องป้าย เครื่องหมายจราจร ให้ชัดเจน ปลุกฝังการมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องผลประโยชน์,ความรับผิดชอบ,ความช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อกัน เพิ่มอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ ควรมีการอบรมเรื่องสมาธิและปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกความอดทน เพิ่มสวัสดิการแก่ตำรวจเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจและให้ผู้บังคับบัญชาลงมาดูปัญหาในการทำงานบ้าง มีกิจกรรมเพิ่มความสัมพันธ์ในหมู่คณะ โดยอาจเป็นการพบปะสังสรรค์กันเพื่อให้เกิดความรักใคร่และความเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน ควรฝึกเรื่องการควบคุม

อารมณ์ วาจาเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ถูกต้องและตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤก จิตพรไพศาล (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานของอู่ซ่อมเรือ บริษัท ยูนิไทย ชิปปาร์ด แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาพนักงาน มีอิทธิพลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบริษัทยูนิไทย ชิปปาร์ด แอนด์ เอนจิเนียริง จำกัด ในด้านการอบรมและการพัฒนา ดังนั้น องค์กรควรสนับสนุนการฝึกอบรมและส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาในด้านความเชี่ยวชาญเฉพาะของงานอู่ซ่อมเรืออย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าใช้ระดับการศึกษาในการปฏิบัติงาน

สรุป

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านการประเมินผล และควรดูแลเรื่องป้าย เครื่องหมายจราจร ให้ชัดเจน ปลุกฝังการมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องผลประโยชน์ ,ความรับผิดชอบ,ความช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อกัน เพิ่มอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ ควรมีการอบรมเรื่องสมาธิและปฏิบัติธรรมเพื่อฝึกความอดทน เพิ่มสวัสดิการแก่ตำรวจเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจและให้ผู้บังคับบัญชาลงมาดูปัญหาในการทำงานบ้าง มีกิจกรรมเพิ่มความสามัคคีในหมู่คณะ โดยอาจเป็นการพบปะสังสรรค์กันเพื่อให้เกิดความรักใคร่และความเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน ควรฝึกเรื่องการควบคุมอารมณ์ วาจาเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ถูกต้องและตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาพบว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น อยู่ในระดับระดับปานกลาง ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ได้มีเวลาพักผ่อน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานเพราะมีการทำงานที่หนักมากเกินไป แบกรับภาระหน้าที่ดูแลประชาชนเกินกำลังความสามารถ

1.2 ควรมีแนวทางการอบรม เรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะ เพื่อเพิ่มความอดทน อดกลั้น ปล่อยวาง กับปัญหาที่พบเจอทุกวัน เพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน

1.3 ควรดูแลเรื่องสวัสดิการต่างๆ รวมถึงควรมีการปลูกฝังเรื่องความพอเพียงแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถรักษาอุดมการณ์และมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อตรง

1.4 ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการอยู่ร่วมกัน โดยเพิ่มความเป็นกันเองในการปฏิบัติงาน ลดการแบ่งชั้นชน ด้านสายงานให้น้อยลง เน้นความช่วยเหลือเกื้อกูลในการอยู่ร่วมกันให้มากขึ้นภายในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการทำการศึกษาศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการทำการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในสถานีตำรวจส่วนอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบความสัมพันธ์ของหลักธรรมและหลักการการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรส่วนอื่นว่ามีความแตกต่างกันกับสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่นหรือไม่

2.2 ควรศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามหลักธรรมและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เช่น อายุ ประสบการณ์การทำงาน หรือปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาการใช้หลักธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เช่น หลักสังคหวัตถุธรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- เฉลิมศักดิ์ สุขสำราญ. (2547). ความพร้อมของข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนภรณ์ พรหมราย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธีระวุฒิ ตรีประสิทธิ์ชัย. (2557). ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการรักษาพนักงานให้คงอยู่กับองค์กรในอุตสาหกรรม การโรงแรมระดับ 5 ดาวในกรุงเทพมหานคร. ในสารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พลัสสรณ์ วรภัทร์ธิระกุล. (2562). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีต่อการบริหารสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ 13 (กรุงเทพมหานคร). วารสารมหาจุฬานาครทรรศ, 6(1), 486-498.
- สฤก จิตพรไพศาล. (2565). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานของอุ้มอ้อมเรือ บริษัท ยูนิไทย ชิปปาร์ด แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด. งานนิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). คู่มือแนวทางการพัฒนาบุคลากร

ภาครัฐ พ.ศ. 2563 - 2565. ค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2566, จาก

<https://www.ocsc.go.th/sites/default/>

[files/attachment/page/guide_civilservice_update.pdf](https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/guide_civilservice_update.pdf)

Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.

การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
USING THE 4 PRINCIPLES OF SECULAR DHAMMA TO SOLVE CONFLICT
PROBLEMS IN KHOK
SUNG SUBDISTRICT MUEANG DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE

บุญช่วย กิตติวิชญกุล

Boonchuay Kitthiwichayakul

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University, Thailand

E-mail: Kraisorn.des@neu.ac.th

วันที่รับบทความ: 3 ตุลาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 27 ตุลาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ตุลาคม 2566

Received: October 3, 2023; Revised: October 27, 2023; Accepted: October 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 359 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 10 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า : (1) การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเสียสละ ด้านการอดทน ด้านความซื่อสัตย์และด้านการฝึกตน ตามลำดับ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ (X2) ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล (X4) และปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัว

พยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .738 .602 และ .237 ตามลำดับ และ (3) จำเป็นจะต้องมีสัจจะผู้อื่นให้ความเคารพเชื่อถือ เพราะเป็นผู้มีความจริงใจ รักษาคำพูด ไม่โลเลเพราะผู้ยึดมั่นในสัจจะย่อมสามารถจะปฏิบัติหน้าที่อย่างได้ผลทันเวลาและประสบความสำเร็จได้ มีทมะทำให้คนเราอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันโดยง่ายและรู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งหลายได้ มีขันติจะทำให้หลีกเลี่ยงจากความเสื่อมจากเหตุต่าง ๆ

คำสำคัญ: การใช้หลักพรวาธรรม 4, การแก้ไขปัญหา, ความขัดแย้งในตำบลโคกสูง

Abstract

The objectives of this research are (1) to study the use of the 4 principles of Seculardhamma to resolve conflicts, (2) to study factors affecting the use of the 4 principles of Seculardhamma to resolve conflicts, and (3) to study the guidelines Using the 4 principles of Secular Dhamma to solve conflict problems in Khok Sung Subdistrict, Mueang District, Chaiyaphum Province The sample group consisted of 359 people who were eligible to vote in Khok Sung Subdistrict, Mueang District, and Chaiyaphum Province The target group includes administrators, civil servants, and community leaders in Khok Sung Subdistrict, Ammuang District, Chaiyaphum Province, totaling 10 people. It is a quantitative research and qualitative research Statistics using frequency distribution statistics and percentage of respondents Analyzed by presenting in tables using mean statistics and standard deviation multiple regression analysis using sequential variable selection method. Accompanying the discussion of results Data analysis and descriptive analysis the results of the research found that: (1) Using the 4 principles of Secular Dhamma to resolve conflicts. Overall, it is at a moderate level. They can be arranged in descending order as follows: Sacrifice, patience, honesty and self-discipline, respectively (2) Factors affecting the use of the 4 principles of Secular Dhamma to resolve conflicts Statistically significant factors include the relationship conflict factor (X2), the information conflict factor (X4), and the interest conflict factor (X5). The coefficient of the predictor in the raw score (b) is equal to .738. .602 And .237 respectively and (3) it is necessary to have the truth to be respected and trusted by others. Because he is sincere, keeps his word, does not waver, because a person who adheres to the truth will be able to perform his duties effectively in time and be successful. Meetama makes us live together happily with others in society. They do not easily quarrel with each other and know how to avoid all vices. Having patience will avoid deterioration from various causes because you have a strong mind.

Steady, patient, tolerant not being intoxicated with various temptations is a guarantee of building your own status and life.

Keywords: Using the principles of Secular Dhamma 4, Troubleshooting, Conflict in Khok Sung Subdistrict

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยบอกถึงความเสื่อมโทรมของสังคมไทยได้เป็นอย่างดี อันจะก่อความเสียหายให้กับคนรอบข้างคือคนในครอบครัวและสังคมนั้น ในทางพระพุทธศาสนาได้มองไปถึงสาเหตุจากองค์ประกอบภายใน คือ ตัวกิเลสภายในจิตใจของมนุษย์ซึ่งเดิมที่มีความบริสุทธิ์ แต่เพราะอุปกิเลสที่จรมารจึงทำให้มนุษย์เกิดมิจฉาทิฐิคือความคิดในทางผิด ๆ และตกเป็นทาสของอารมณ์ร้ายต่าง ๆ อาทิ อารมณ์ชักนำให้ใคร่ ให้รัก อยากได้ ได้แก่ ความอิจฉาริษยา ความอยากได้ ความโกรธ ความหลงผิด ฯลฯ ผู้ที่ตกอยู่ในวังวนของอารมณ์เช่นนี้เมื่อมีองค์ประกอบภายนอกมา เสริมด้วย เช่น เศรษฐกิจฝืดเคือง ความมีทัศนคติที่ผิดของคนในชุมชน หรือสังคม โดยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกสังคมทุกประเทศทั่วโลก โดยผู้ถูกกระทำส่วนใหญ่มักจะเป็นเด็กและสตรี ซึ่งนับวันจะยิ่งเพิ่มจำนวนและทวีความรุนแรงก่อให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบันนี้ ซึ่งเกิดจากหลายปัจจัยตั้งแต่ปัจจัย ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับสังคม โดยมีสาเหตุมาจากบุคลิกภาพอันเป็นผลจากพันธุกรรม การอบรมเลี้ยงดู ความเจ็บป่วยทางจิตครอบครัวแตกแยก ปัญหาทางเศรษฐกิจ การใช้สารเสพติด การดื่มสุรา การเล่นเกมพนัน การแบ่งชนชั้น เชื้อชาติและวัฒนธรรม ฯลฯ (สุภัทร รัตนบุรี และคณะ, 2563)

อย่างไรก็ตามจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันทำให้องค์กรต้องปรับตัว เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปและสิ่งที่ยากลำบากที่สุดในการบริหารความเปลี่ยนแปลง ก็คือ เรื่องความขัดแย้งของมนุษย์เพราะมนุษย์ มีความรู้สึก มีทัศนคติมีความต้องการและมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และภูมิหลังของแต่ละบุคคล หากเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำให้มนุษย์ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ก็อาจเกิดความขัดแย้งและต่อต้าน แต่การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้นมิได้ หมายความว่า ผู้ต่อต้านเป็นบุคคลชั่วร้ายเป็นอันตรายไม่พึงปรารถนาโดยพื้นฐานธรรมชาติแล้ว มนุษย์ต้องการความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต ไม่ต้องการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมนุษย์มีความพึงพอใจในสถานภาพของเขาในปัจจุบัน ความเครียดและความวิตกกังวลจากการเปลี่ยนแปลงก็จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้งได้ (พระครูสุตวุฒิจูณ (ญาณวฑฒโน สุขหนู, 2563)

ความขัดแย้งนับได้ว่าเป็นสถานการณ์ปกติของการอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในเรื่องอำนาจ ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ความขัดแย้งในเรื่องสถานะทางสังคมและความขัดแย้งในเรื่องที่เป็นนามธรรมไม่ว่าจะเป็นการคิด การพูดและการกระทำ แต่เมื่อสถานการณ์ความขัดแย้งเกิดขึ้น และ

มนุษย์ไม่สามารถที่จะแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ทัน่วงทีความขัดแย้งที่ก่อตัวขึ้น ก็จะขยายวงกว้างเป็นการทะเลาะวิวาทกันในระดับที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นบทสรุป ของความขัดแย้งก็จะกลายเป็นแบ่งฝักแบ่งฝ่ายเป็นหน่วยย่อยของสังคมที่ไม่ขึ้นตรงต่อกลุ่มใหญ่ทั้งในแง่ของความคิดและการปฏิบัติส่งผลกระทบต่อสันติสุขของสังคมสังคมเป็นการรวมตัวของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีการติดต่อซึ่งกันและกันเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ในขณะเดียวกันมนุษย์ในสังคมก็อาศัยบรรทัดฐานหรือกฎหมาย ระเบียบประเพณีและสมมติสถานภาพ พร้อมทั้งบทบาทที่เหมาะสมให้แก่บุคคลต่าง ๆ ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี มีอภิสิทธิ์และมีเกียรติ (Morris, 2004)

สังคมในโลกปัจจุบันเป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์เป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความไร้ระเบียบ (Chaos) ตัวแปรสำคัญของสภาวะที่อยู่บนพื้นฐานของบุคคลที่มีความแตกต่างและหลากหลายไปด้วยค่านิยม ทัศนคติ ภาษา ศาสนา ความต้องการผลประโยชน์ ตามด้วยความขัดแย้งตามแนวคิดพระพุทธศาสนา ดังนั้นความขัดแย้งตามแนวคิดพระพุทธศาสนานั้น แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก ความหมายของความขัดแย้งในแง่ของธรรม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีความต้องการ ความเห็น การปฏิบัติค่านิยมและโครงสร้างที่มีความขัดกันไม่ลงรอยกัน ความหมายของความขัดแย้งในแง่ของธรรม มีหลายนัย กล่าวคือ ความบาดหมาง การทะเลาะ การแก่งแย่ง การวิวาท การมุ่งร้ายกัน การถกเถียงกัน และประเด็นที่สองความหมายในแง่ของวินัย หมายถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในหมู่สงฆ์ที่เรียกว่าอภิรณ สาเหตุแห่งความขัดแย้งสาเหตุแห่งความขัดแย้งตามหลักพระพุทธศาสนา คือ ตัณหา หรือความทะยานอยาก ความต้องการสิ่งเสพปรนเปรอ เรียกว่า ตัณหา ที่มุ่งประสงค์เอาเวทนาและต้องการสิ่งสำหรับเอามาเสพเสวยเวทนาหรือสิ่งที่จะปรนเปรอตัวตนและความต้องการคุณภาพชีวิต เรียกว่า ฉันทะ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2551)

ชุมชนตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นที่มีมุมมองที่ต่างกันไป เช่น เรื่องการเมือง การแบ่งพักแบ่งพวก ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ของกลุ่มและปัญหาต่างๆ และความไม่ลงรอยระหว่างญาติพี่น้อง เหมือนกับสังคมส่วนใหญ่ของประเทศไทย ซึ่งจากเดิมที่เป็นชุมชนที่มีวัฒนธรรมประเพณีและความมั่นคงทางพระพุทธศาสนาที่เข้มแข็ง สังเกตจากการสร้างวัดที่มีความยิ่งใหญ่ในชุมชน เห็นได้ว่าในอดีตที่ผ่านมามีความสามัคคี การช่วยเหลือการเสียสละเป็นอย่างมากและดี แต่ยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมในครั้งสมัยก่อนในเรื่องความเชื่อต่าง ๆ แต่จากสภาพการทำงานที่เร่งรีบต่อเวลาและความต้องการของสังคมทำให้ประชาชนห่างหายการเข้าวัดและปฏิบัติธรรม การทำกิจกรรมร่วมกันหรือความศรัทธามีความเปลี่ยนแปลงไป สังคมปัจจุบันจึงมีปัญหามากมายและความสามัคคีการขอความร่วมมือของคนในชุมชนน้อยลง อาจจะเป็นเพราะการที่พระสงฆ์ตั้งศรัทธาไม่ได้หรือพระสงฆ์ไม่นำศรัทธาหรือประชาชนขาดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตก็เป็นไปได้หลายทางหลายแง่คิด (คณะทำงานและคณะอนุกรรมการ, 2557) จากปัญหาดังกล่าวหรือปัญหาที่มากกว่านี้ในสังคมปัจจุบันและสังคมในชุมชน ผู้ศึกษาเห็นและเข้าใจเป็นอย่างดีมีเหตุผลเป็นผลให้ครอบครัวขาดความสมดุลและนำไปสู่การเผชิญปัญหาที่สลับซับซ้อนหลากหลายยิ่งขึ้นได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนที่นำไปเป็นปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ปัญหาผู้สูงอายุขาดการดูแล ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นปัญหายาเสพติดและอื่น ๆ จากปัญหาและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมต่าง ๆ จึงทำให้ผู้ศึกษามี

ความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตลอดจนแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและการแก้ไขปัญหา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
- 3) เพื่อแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยผสมวิธี โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 3,590 คน (ข้อมูลจาก สำนักคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดชัยภูมิ วันที่ 18 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 3,590 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 359 คน (กัลยา วาณิชบัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในชุมชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.802 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิจัย

1) การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความซื่อสัตย์	3.05	0.62	ปานกลาง
ด้านการฝึกตน	3.03	0.70	ปานกลาง
ด้านการอดทน	3.06	0.75	ปานกลาง
ด้านการเสียสละ	3.09	0.68	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.04	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.46) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเสียสละ ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.68) ด้านการอดทน ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.75) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.62) และด้านการฝึกตน ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม	3.01	0.60	ปานกลาง
ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์	3.03	0.70	ปานกลาง

ปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง	3.05	0.74	ปานกลาง
ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล	3.08	0.62	ปานกลาง
ปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์	3.02	0.46	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.01	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล ($\bar{X}=3.08$ S.D.=0.62) ปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.74) ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.70) ปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.46) และปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.60) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ได้ รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.237	.695		1.780	.000	-.129	2.604
ปัจจัยความขัดแย้งด้าน ค่านิยม (X_1)	.405	.179	.122	2.268	.074	.054	.756
ปัจจัยความขัดแย้งด้าน ความสัมพันธ์ (X_2)	.738	.078	.807	9.513	.000*	.585	.891
ปัจจัยความขัดแย้งด้าน โครงสร้าง (X_3)	.119	.106	.086	1.123	.262	-.089	.326
ปัจจัยความขัดแย้งด้าน ข้อมูล (X_4)	.602	.139	.465	4.328	.000*	.876	.329
ปัจจัยความขัดแย้งด้าน ผลประโยชน์ (X_5)	.237	.229	.072	-1.035	.000*	.688	.213
SE _{est} = ±.02133 R = .683; R ² =.663 ; Adj. R ² =.663; F = 4254.287; p-value =0.01							

* statistically significant at the .05 level.

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ (X2) ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล (X4) และปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .738 .602 และ .237 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม (X1) และปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง (X3) ตามลำดับ

3) แนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์แนวทางการใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปได้ดังนี้

พบว่า : จำเป็นจะต้องมีสัจจะผู้อื่นให้ความเคารพเพื่อถือ เพราะเป็นผู้มีความจริงใจ รักษาคำพูด ไม่โลเลเพราะผู้ยึดมั่นในสัจจะย่อมสามารถจะปฏิบัติหน้าที่อย่างได้ผลทันเวลาและประสบความสำเร็จได้ มีทักษะทำให้คนเราอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันโดยง่ายและรู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งหลายได้ มีขันติจะทำให้หลีกเลี่ยงจากความเสื่อมจากเหตุต่าง ๆ เพราะมีจิตใจเข้มแข็ง มั่นคงอดทนอดกลั้น ไม่มัวเมาไปกับสิ่งเย้ายวนต่าง ๆ เป็นหลักประกันในการสร้างฐานะและชีวิตตนเองการอดทนดังกล่าวเป็นความอดทนเพราะเกิดจากสิ่งเย้ายวนใจที่ได้พบเห็น มีจาคะเมื่อรู้จักการเป็นผู้ให้ ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น นั่นหมายความว่า เกิดความสามัคคีกันไม่ชิงดีชิงเด่นกัน เพราะทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สังคมจะมีความสุขและเกิดความยั่งยืนในชุมชนอย่างสันติสุข

อภิปรายผล

การใช้หลักธรรมาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.46) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเสียสละ ($\bar{X}=3.09$ S.D.=0.68) ด้านการอดทน ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.75) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.62) และด้านการฝึกตน ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.70) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศวิกรณ์ เปมสาลี (ตั้งคำ) และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบูรณาการหลักธรรมาธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการศึกษาพบว่า 1) หลักธรรมาธรรม ได้แก่ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ 2) การปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ด้านมั่นคงภายในครอบครัวและด้านสังคมและประเทศชาติ 3) หลักธรรมาธรรมที่นำมาบูรณาการกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ หลักธรรมาธรรมด้านสัจจะ หลักธรรมาธรรมด้านทมะ หลักธรรมาธรรมด้านขันติและหลักธรรมาธรรมด้านจาคะ 4) สร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการบูรณา

การหลักรวบรวมธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ การนำหลักรวบรวมธรรมปลูกฝังกับการปฏิบัติในครอบครัว การใช้ตัวกลั่นกรองผ่านทางกาย จิต ปัญญา และสังขมเป็นตัวเชื่อมการสร้างกรอบในการยึดถือธรรมโดยใช้ศีลธรรม (เน้นปฏิบัติ) คุณธรรม (เน้นจิตใจ) และจริยธรรม (เน้น ความรู้) ฝึกปฏิบัติจนนำไปสู่การพัฒนาความรู้เท่าทัน (รู้จักตนเอง ปฏิบัติถูกต้อง (ทักษะชีวิต) ตั้งมั่นอยู่ในความดี (ละอายบาปทั้งปวง) และมีสุขภาวะที่ดี (สุขแท้) เพื่อเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่นแท้ของหลักปฏิบัติตนโดยใช้หลักรวบรวมธรรมกับการปฏิบัติตนสู่ความดี งาม และพัฒนาตนสู่ความเจริญแก่ครอบครัว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักรวบรวมธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล ($\bar{X}=3.08$ S.D.=0.62) ปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.74) ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.70) ปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.02$ S.D.=0.46) และปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.60) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศิวะเสน ญาณเมธี (2561) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการความขัดแย้งในพระพุทธศาสนา : วิเคราะห์จากพระไตรปิฎก ผลการวิจัยพบว่า หลักการและกระบวนการจัดการความขัดแย้งในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏใน พระไตรปิฎก ประกอบด้วย 15 วิธีการ ได้แก่ 1) การลงโทษ 2) การบัญญัติพระวินัย 3) การพึ่งพาตนเอง 4) การใช้สติปัญญา 5) การวางตัวเป็นกลาง 6) การใช้อิทธิปาฏิหาริย์ 7) การเผชิญหน้า 8) การหลีกเลี่ยง 9) การเจรจา 10) การประนีประนอม 11) การให้รางวัล 12) การใช้กุศโลบาย 13) การพิสูจน์ความจริง 14) การใช้กฎแห่งธรรมชาติ และ 15) การใช้หลักศาสนาและวัฒนธรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักรวบรวมธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ (X2) ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล (X4) และปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .738 .602 และ .237 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการใช้หลักรวบรวมธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม (X1) และปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง (X3) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชราภรณ์ หลักทอง (2560) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางจัดการความขัดแย้งในชุมชนของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา สภาพปัญหาความขัดแย้งในชุมชน ตำบลหนองหาน พบว่า ชนิดของความขัดแย้ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแย่งที่ดินทำกิน การแบ่งปันมรดกการลูก้า ที่ดินทำกิน ความขัดแย้งทางการเมืองความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวการเล่นการพนัน และปัญหาการแย่งน้ำเพื่อการเกษตรโดยระดับของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีทั้งในส่วนที่มีความรุนแรง ค่อนข้างรุนแรงและไม่รุนแรง สาเหตุของความขัดแย้งส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ลงตัวในผลประโยชน์และความขัดแย้งในด้านความคิดเห็น และผลของความขัดแย้งได้ส่งผลโดยตรงต่อความสัมพันธ์ของคู่กรณีที่เกิดความขัดแย้ง

จำเป็นจะต้องมีสิ่งจะผู้อื่นให้ความเคารพเชื่อถือ เพราะเป็นผู้มีความจริงใจ รักษาคำพูด ไม่โลเลเพราะผู้ยึดมั่นในสิ่งจะย่อมสามารถจะปฏิบัติหน้าที่อย่างได้ผลทันเวลาและประสบความสำเร็จได้ มีหะมาทำให้คนเราอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันโดยง่ายและรู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งหลายได้ มีขันติจะทำให้หลีกเลี่ยงจากความเสื่อมจากเหตุต่าง ๆ เพราะมีจิตใจเข้มแข็ง มั่นคงอดทน อดกลั้น ไม่มัวเมาไปกับสิ่งเฝ้ายวนต่าง ๆ เป็นหลักประกันในการสร้างฐานะและชีวิตตนเองการอดทนดังกล่าวเป็นความอดทนเพราะเกิดจากสิ่งเฝ้ายวนใจที่ได้พบเห็น มีจาคะเมื่อรู้จักการเป็นผู้ให้ ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น นั้นหมายความว่า เกิดความสามัคคีกันไม่ชิงดีชิงเด่นกัน เพราะทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สังคมจะมีความสุขและเกิดความยั่งยืนในชุมชนอย่างสันติสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิลก บุญอิม และพระอธิการสุชาติ จันทสโร (สายโรจน์) (2561) ได้ศึกษาเรื่องพระวาสาธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักพระวาสาธรรมในพระพุทธศาสนา ด้านหลักการครองเรือน ควรปฏิบัติตามแนวความซื่อสัตย์ การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมและเข้าใจถึงความสำคัญของตนที่มีอิทธิพลหรือบทบาทและความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น ด้านหลักการอยู่ร่วมกันในชุมชน ควรปฏิบัติตามแนวความอดกลั้น การฝึกแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และรู้จักขอบเขตและการแสดงออกของอารมณ์อย่างพอเหมาะ ด้านหลักการทำงานให้สำเร็จ ควรปฏิบัติตามแนวความอดทน การไม่ทอดทิ้งต่อปัญหาที่ประสบและแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ พอเหมาะ ด้านหลักการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง ควรปฏิบัติตามแนวความเสียสละ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคล เช่นนี้ จะทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ลดปัญหาความขัดแย้งและปัญหาทางสังคม เกิดสันติสุขในบุคคล ชุมชนและสังคมแบบยั่งยืน

สรุป

การใช้หลักพระวาสาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเสียสละ ด้านการอดทน ด้านความซื่อสัตย์และด้านการฝึกตน ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักพระวาสาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล ปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ ปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ และปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม ตามลำดับ

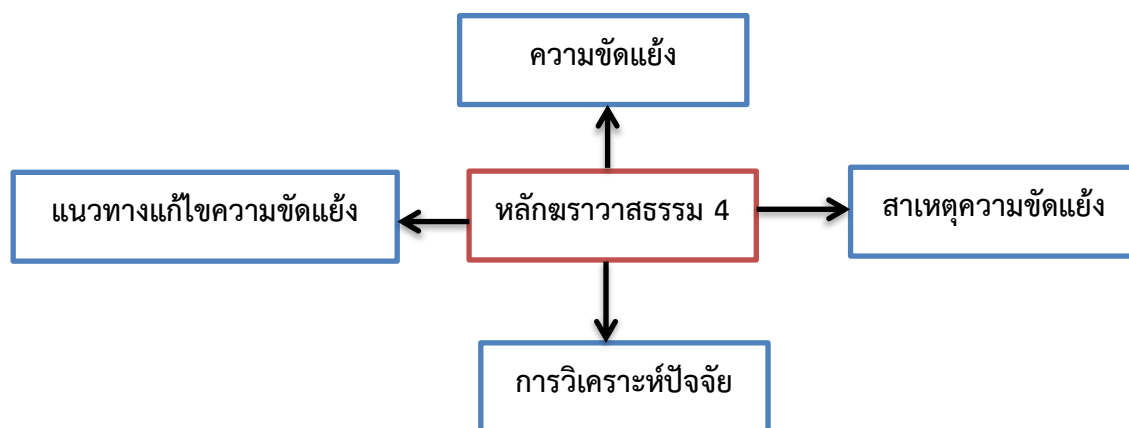
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักพระวาสาธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านความสัมพันธ์ (X2) ปัจจัยความขัดแย้งด้านข้อมูล (X4) และปัจจัยความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ (X5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .738 .602 และ .237 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการใช้หลักพระวาสาธรรม 4

เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยความขัดแย้งด้านค่านิยม (X1) และปัจจัยความขัดแย้งด้านโครงสร้าง (X3) ตามลำดับ

จำเป็นจะต้องมีสัจจะผู้อื่นให้ความเคารพเชื่อถือ เพราะเป็นผู้มีความจริงใจ รักษาคำพูด ไม่โลเลเพราะผู้ยึดมั่นในสัจจะย่อมสามารถจะปฏิบัติหน้าที่อย่างได้ผลทันเวลาและประสบความสำเร็จได้ มีทมะทำให้คนเราอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันโดยง่ายและรู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งหลายได้ มีขันติจะทำให้หลีกเลี่ยงจากความเสื่อมจากเหตุต่าง ๆ เพราะมีจิตใจเข้มแข็ง มั่นคงอดทน อดกลั้น ไม่มัวเมาไปกับสิ่งเฝ้ายวนต่าง ๆ เป็นหลักประกันในการสร้างฐานะและชีวิตตนเองการอดทนดังกล่าวเป็นความอดทนเพราะเกิดจากสิ่งเฝ้ายวนใจที่ได้พบเห็น มีจาคะเมื่อรู้จักการเป็นผู้ให้ ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น นั้นหมายความว่า เกิดความสามัคคีกันไม่ชิงดีชิงเด่นกัน เพราะทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สังคมจะมีความสุขและเกิดความยั่งยืนในชุมชนอย่างสันติสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักพราวาสธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเขตตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักพราวาสธรรม 4 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในตำบลโคกสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐ ชุมชน และวัดได้ร่วมมือเพื่อจัดกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละด้าน เพื่อที่จะเป็นการพัฒนาด้านจิตใจ ที่จะเป็นการสร้างความสามัคคีของประชาชนในสังคม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของหลายกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ มีการส่งเสริมกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นการพัฒนาจิตใจ ทั้งของวัด โรงเรียนและชุมชน เพื่อที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการใช้ในเรื่องการบูรณาการโครงการให้เข้ากับชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพและความมั่นคงในภายภาคหน้า

2.3 มีกิจกรรมที่เป็นการรวมกลุ่มระหว่าง ภาครัฐ ชุมชน วัด เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่จะเป็นการเรียนรู้ในสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนสู่การเพิ่มมูลค่าของสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดความมั่งคั่งของการดำเนินชีวิตรอบด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ หลักพรหมวิหารธรรม 4 มาสร้างเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างความเข้าใจในหลักธรรมของชุมชนสู่การศึกษาเพื่อสร้างฐานการเรียนรู้แนวทางการดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยหลักธรรมที่จะเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมให้การดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้นมีความเข้าใจแต่ละข้อธรรมแบบง่ายและสามารถอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

2.2 การใช้ประโยชน์และโทษของหลักพรหมวิหารธรรม 4 นั้นในแต่ละข้อจะมีข้อดีเมื่อปฏิบัติตาม และในอีกด้านก็จะได้รับผล ในแต่ละข้อธรรมนั้นมีทั้งประโยชน์และอีกด้านเสนอเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในตัวบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรศึกษาการสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางชุมชน เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน และปัจจัยที่สร้างความขัดแย้งในสังคมปัจจุบันพร้อมวิธีการจัดการปัญหาด้วยศาสตร์ร่วมสมัยเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

3.2 ความศึกษาการสร้างผลประโยชน์ร่วมกันของประชาชนในชุมชน เพื่อที่จะเป็นการลดปัญหาความขัดแย้ง และบทบาทภาครัฐในการจัดการปัญหาความขัดแย้ง เพื่อที่จะเป็นรูปแบบและมีการทดลองปรับปรุงให้มีแบบแผนที่สามารถใช้ในการจัดการปัญหาความขัดแย้งได้ภายในชุมชน

3.3 ควรศึกษาการเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายในชุมชน ซึ่งจะเป็รูปแบบของการเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างไรให้เกิดผลกับประชาชนในการจัดการปัญหาในชุมชนแต่ละด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

คณะทำงานและคณะอนุกรรมการ. (2557). คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และ

- คำสั่งที่เกี่ยวกับพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ดิลก บุญอิม และพระอธิการสุชาติ จันทสโร (สายโรจน์). (2561). ขรวาจาธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 7(2), 338 – 352.
- พัชรภรณ์ หลักทอง. (2560). สภาพปัญหาและแนวทางจัดการความขัดแย้งในชุมชนของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี. งานนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาศวิภรณ์ เปมสีโล (ตั้งคำ) และคณะ. (2561). การบูรณาการหลักขรวาจาธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 3(2), 44 – 62.
- พระครูสุตวุฒิคุณ (ญาณวฑฒโน สุขหนูน. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในไทยแลนด์ 4.0. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 8(2), 245 – 254.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2551). พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยจิตวิทยาแบบยั่งยืน, กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- สุภัทร รัตนบุรี และคณะ. (2563). การบริหารความขัดแย้ง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา และแนวทางการบริหารความขัดแย้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ. 5(7), 46 – 60.
- Morris, C. (2004). Conflict in Health Care Settings: The Role of Apologies." Part of a workshop on Managing Conflict in Health Care Settings: Principles, Practices, Policies" King Prajadhipok's Institute, Bangkok.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.